

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves ár	240 K
Félre	120 K
Háromre	60 K
Egy hétre	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felcélja szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilítveva(Zápolya)-u. 1. Telefonszáma 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 86. szám.

Péntek, április 16.

Frankfurtinak

francia csapatok által való megszállása kerseres megálázása Németországnak. Igaz, hogy a békeszerződés megállapítja, hogy Németországnak a Rajnától keletre elterülő 50 kilométeres zónában nincs joga haderőt összpontosítani, sőt azt is kijelenti a szerződés, hogy minden ezzel a megállapodással ellenkező magatartást a világbéke megzavarására irányuló kísérletnek tekintenek. Csakhogy ezekre a rendelkezésekre csak akkor lehet hivatkozni, ha egy tényleges katonai támadásról van szó, nem pedig olyan óvintézkedés megtételéről, amelynek egyedüli célja a lakosság biztonságának megóvása és a fosztogatások megállítására. A Ruhr-vidék, a Németországnak meghagyott utolsó gazdaságilag értékes, egyetlen széntermelő vidék teljesen elpusztult volna, ha a német kormány nem határozza el magát erre a lépésre, ami miatt most rászakadt a francia megszállás. A Ruhr-vidék valamennyi politikai pártja egyenesen felkérte erre a lépésre a német kormányt: a polgári pártok, a többségi szocialisták és a független szocialisták egyaránt. Még a szervezett kommunisták is megtagadtak minden közösséget azokkal a vad hordákkal, amelyek bankokat fosztogattak, tuzsokat szedtek és a lakosságból sokakat letartóztattak. Az essen munkás-tanács egyenesen felszólította a munkásságot, hogy tegye le a fegyvert, mert belátta, hogy a harcot egészen kétes elemek vezetik, akik közt a legesékelyebb fegyelem sincs. És most Franciaország büntetést mér Németországra, mert ezeket a fosztogatókat megfékezte, mert megakadályozta, hogy a nemzeti vagyont eltekozzolják, hogy békés polgárokat állandó rettegésben tartsanak.

Franciaország ezzel az eljárással saját érdekei ellen is cselekszik. A francia miniszterelnök egyik multkori nagy beszédében azon panaszkodik, hogy Németország több millió tonnával kevesebb szenet szállított, mint amennyire a békeszerződés kötelezte. És Franciaország lehetlenné teszi Németországnak, hogy a szénvidéken rendet teremtsen, a termelést fokozza, a mire pedig Franciaországnak is szüksége van, hogy a háborus károkat kiheverje. Ha Franciaország szenet akar, úgy nem szabad elvennie a lehetőségét annak, hogy a megszállott területek közelében rablók garázdálkodjanak. Ezért saját országa érdekei ellen vét, ha Foch marsall újra háboruba kezd csak azért, mert a békeszerződés olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek betartása lehetetlen.

A németországi helyzet.

Nincs megegyezés, — amíg Frankfurt megszállása tart. — Az entente szakadást akar Dél- és Északnémetország között.

Berlin. Müller birodalmi kancellár nyilatkozott a berlini lapok tudósítói előtt és kijelentette, hogy addig amíg degenerált népek tanyáznak Frankfurt egyetemén és amíg a francia trikolór leng a Rajna-vidéken, addig Németországban a nyugalmat nem lehet helyreállítani. A franciák megsértették a versaillesi egyezmény lényegét és a népszövetséget megfosztották hitelétől mielőtt még életbelépett volna. Amíg Frankfurt szabad nem lesz, addig

a megértés lehetetlen a németek és a franciák között.

München. Kohr bajor miniszter kijelentette, hogy az entente a német Reichswer felosztásával éket akar verni Észak és Dél közé. Stuttgartban a délnémet államok egy értekezletet hívtak egybe, amelyen állítólag gazdasági megegyezésről lett volna szó, a főcél azonban az volt, hogy a délnémet államok elszakadását az északi államoktól kimondják.

Az adriai probléma.

A zagrebi politikai pártok tiltakozó gyűlése.

Zagreb. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartották meg a zagrebi összes pártok együttes tiltakozási nagygyűlésüket az adriai kérdésben. A gyűlésen résztvevők — mintegy 25.000-en — egyhangulag elfogadták a határozati javaslatot. Az összes szónokok kijelentették, hogy Fiumének Jugoszláviához kell tartoznia, majd a gyűlés befejezése után a közönség a bán palota elé vonult, ahol dr. Laginya bán röviden csak azt mondta, hogy a horvát bán csak akkor fog beszélni, amikor eljön annak az ideje. Innen a katonai parancsnokság elé vonult a tömeg, ahol szintén lelkesen tüntettek.

Anglia és Németausztria.

London. Lloyd George bejelentette az angol parlamentben, hogy április 1-től kezdve Anglia és Németausztria között újból helyreállott a békeállapot.

A magyar politikából.

— Friedrichék ellenzékbe mentek. —

Budapest. Friedrich István, Ereky Károly, Weisz Konrád, Mahunka Imre, Csákány Gyula, Hornyánszky Zoltán és még néhányan kiléptek a keresztény egyesülés pártjából és ellenzékbe mentek.

Budapest. Mattyasovszky György budapesti főkapitány állása megrendült. Utódjaként Issekutz Aurél igazságügy-minisztériumi miniszteri tanácsost emlegetik.

Nitti fog elnökölni San-Remóban.

Beograd. Londoni értesülések szerint a san-remoi konferenciára az ujságírók nem kapnak bebocsájtást. A san-remoi tanácskozásokon Nitti fog elnökölni. A londoni lapok erősen támadják a konferenciát a nyilvánosság kizárása miatt.

Pasics Nikola betegsége.

Beograd. Pacics Nikola, béke-delegációnk vezetője Zajecarban, ahol a husvéti ünnepeket töltötte, megbetegedett. Az orvosok tüdőgyulladást állapítottak meg. Betegsége miatt erősen kérdéses, hogy Pacics elmehet-e a san-remoi konferenciára.

Tüntető sztrájk Franciaországban május elsején.

Páris. Egész Franciaországban egyre terjed a forradalmi mozgalom. Alfred Capus egyik legutóbbi cikkében azt kérdezi a kormánytól, hogy meg akarja-e védeni és békésen akarja-e keresztülvinni a proletárság érdekeit, vagy pedig arra vár, hogy a május elseji országos tüntetéssel erre kényszerítsék.

Páris. A munkásföderáció egyik legutóbbi főülésén elhatározták, hogy május elsején 24 óras általános sztrájkot proklamálnak. Ily értelmű felhívást intéztek az összes többi európai államokhoz.

LEGUJABB

* * *

A veliki becskeréki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Paris. Minden fenálló ellenkező hírek ellenére kijelentik, hogy az Egyesült-Államokat a San-Remóban tartandó békekonzferencián az Egyesült-Államok római követe fogja képviselni.

Bern. Tárgyalásokat folytatnak, hogy nem lehetne-e japán hajókkal hazahozatni a volt központi hatalmak 300.000 foglyát, akik Turkesztánban és Szibériában vannak.

Paris. A Temps tudósítója táviratozza Rómából, hogy a tegnapi minisztertanács ülésén Nitti miniszterelnök a san-remói konferenciáról és az adriai problémáról beszélt. Jól informált politikai körökben az hír tartja magát, hogy Olaszország és Jugoszlávia között a fiumei és adriai kérdésben megegyezés történt. Ezen megegyezés szerint Fiume autonómiát kap, Olaszország pedig kereskedelmi előnyöket Fiumében. A tárgyalások még folynak. Remény van rá, hogy San-Remóban végleges döntés várható.

Achen. Magdeburgban és Betterfeldben kikiáltották a Szovjet-köztársaságot.

HIREK.

* * *

Daniel Ferenc temetése. Ma délelőtt 10 órakor ment végbe az oly váratlanul elhunyt Daniel Ferenc temetése a Slovenaeska (Nádor) utcai gyászszobából. A gyászoló közönség soraiban képviselve volt a város egész társadalma, akik mind eljöttek, hogy az általános közszeregetben álló Daniel Ferencnek megadják a végtisztességet.

A tegnapi nap folyamán az igaz és őszinte részvényt nyilvánításokkal nagyszámu ismerős és jóbarát kereste fel a mélyen sujtott özvegyet, akinek fájdalmában némi megnyugvást adhatott az az osztatlan megnyilatkozása a gyásznak, amely az egész várost eltöltötte a halálhír hallatára. Az elhunytak egyenes kívánságára egy a rokonnak, mint a jóismerősök mellőzték a koszorúadományokat, a sok virág és fény helyett a sziv gyászolt ezen a temetésen.

Már jóval 10 óra előtt nagyszámban gyülekezett a gyászoló közönség, amely egészen megtöltötte a tágas udvart, amire kezdetét vette a temetési szertartás, amelynek befejezte után feltették a koporsót a gyászkoosira a gyászoló özvegy egyetlen koszorújával. A holttestet dr. Kovács István plébános a város határában még egyszer beszentelte, amire a kocsisor megindult Németelemér felé. A község határában Wagner Nándor németeleméri plébános várta a halotti menetet, a holttestet ott újra beszentelte és elkísérte az ottani temetőben lévő családi sírboltba, ahol a gyászolók egy utolsó bucsukönyve mellett örök nyugalomra helyezték az oly hirtelen elhalt Daniel Ferencet.

Az eláztatlanok összeírása. A polgármester akciója, mely az eláztatlanok olcsó kenyérral való ellátását célozta, pozitív ténnyé jutott. Berberszki polgármester a napokban hirdetőment tesz közzé, melyben elrendeli, hogy az összeírás hétfőn, 19-én kezdődik. Annak a megállapítása, hogy ki az eláztatlan, úgy fog történni, hogy minden utca lakossága kijelöl négy bizalmiférfit, két érdekeltet és két érdeknélkülit, akik közösen fogják megállapítani, hogy ki tarthat számot a hatósági listre. A részletes technikai utasítás a polgármester hirdetőmentjén rajta lesz.

Kinevezés. Gavrilovits István dr., aki évekkkel ezelőtt a helybeli törvényszék jegyzője volt és jelenleg Novisadon működött mint törvényszéki bíró, kinevezték táblabíróvá.

Értesítés. A helybeli áll. magyar polgári fiúiskolában a rendes tanulók részére a felvételi határidő ápr. 20-ig tart. Azok, akik elmulasztottak jelentkezni, mint magántanulók vizsgázhatnak az iskolaév végén, ha kérvényüket május hó 15-ig beadják. Azok pedig, akik eddig is magántanulók voltak, szintén jelentkezhetnek magánvizsgára. Az összes tantárgyak tanítási nyelve magyar. A német nyelven kívül a szerb nyelv is kötelező tárgy. Felvilágosítást nyújt Nagyvinzky Sándor igazgató. Polg. és Kereskedelmi iskola épület Bégapart.

Kuriánder cég bevásárlóinak gyilkosai a bíróság előtt. Emlékeztetés, hogy körülbelül egy éve gyilkolta meg egy rablótársaság a Bácskában a Kurländer-cégnak két bevásárlóját. Emlékeztetés, hogy izgalmas hajszát követően kerültek hurokra a gyilkosok. Ennek a bűntudatnak a főtárgyalása lesz holnap a vel. kikindai katonai bíróság előtt.

Mikor a telefon rosszul működik. (Egy becskeréki orvos uti élményei.) Egy jóízű humoráról ismert és különösen a környéken közkedveltségnek örvendő, jovialis becskeréki orvossal történt a napokban, hogy telefonon vidékre hívták. A készülék gyalázatosan gyengén adta vissza a hangokat, úgy hogy az orvos csak nagynehezen tudta megérteni, hogy hova is hívják tulajdonképpen. Még aznap vonatra ült, hogy hamarabb ott lehessen a betegnél. Már közeljárt a vonat ahhoz a községhez, ahová a doktort hívták, mikor utközben ismerősökkel találkozott, akik közül az egyik csernyei lakos, megkérdezte a doktort, hogy hová utazik. Csernyére hívtak X-ékhez, felelte az orvos. Mire a kérdező nagy meglepetéssel válaszolt: Hogy, hogy, hiszen X-ék már több év óta nem laknak Csernyén. Az orvosban elhült a vér. Mi lesz most?! Kiszállani idegen községben, meghalni, mert a vonat csak másnap megy vissza; hiába kidobott költség, bosszúság és a többi. Addig-addig tárgyalták, beszéltek azonban a telefonokozta valószínű félreértést, míg végre kisütöttek, hogy X-ék, hová az orvost hívták, nem Csernyén, hanem Csenén laknak és csakis a két község nevének hasonlósága okozta a tévedést. Az orvos megörült és tovább utazik Csenére. Csenén, amint leszáll az állomáson, az esti szürkületben egy kocsis formájú ember egyenesen felé tart. Az ur a doktor? — Igen! — Na akkor tessék felülni a kocsiira. Az orvost elviszik a beteghez, konzultálja, utána pedig uri ellátásban és szállásban részesíti a család. Receptírás közben azonban, mikor a beteg neve iránt érdeklődik, ámulva hallja, hogy a családot nem X-éknek, hanem Y-éknek hívják. A doktor most már valósággal megdöbben. Mi-féle szellemek üznek vele játékot?! Ez mégis több a soknál! Azonban jobbnak látta nem feszegetni a dolgot. Elvégre ő megtette a magáét. Kiutazott, megvizsgálta a beteget, gyógyszerrel rendelt. Másnap reggel vonatra ül és utazik vissza, hazafelé. Amint a fülkébe lép, egy becskeréki kartársával találkozik. Kölesönös meglepetés, kérdezősködés. Képzeld kérlek, meséli a másik orvos — miesoda bosszúság történt velem. Tegnapelőtt ide Csenére hívtak Y-ékhoz. Tegnap este megérkeztem, senki sem vár a vasutnál. Y-ék birtoka több kilométerre van a vasuttól, kocsit nem kaptam, sötét volt már, nem indulhattam utnak. Kénytelen voltam a koreszmában tölteni az éjszakát. Most reggel azután hallom, hogy Y-éknál volt már orvos. Egy másik, itt a községben tartózkodó, s amint megtudtam, Becskerékről jött tisztelt kollega, elcsipte előlem a páciens. Dühömben fogtam magam és visszautazom; de majd kinyomozom, ki volt ez a kedves kartárs. Kedves barátom — válaszolt a másik orvos kacagva — ne

fáradj vele, én vagyok az a másik irigy kolléga! És elmesélte neki a telefonban történt félreértést. A bosszus orvos mit tehetett, megbocsátott, de magában bizonyára gondolta: Megállj csak, majd visszaadom egyszer a kölesönt.

Koszorúmegváltás. Daniel Ferenc elhunyt alkalmából Wattyay Pelbárt Endre a református egyház jótékony céljaira 300 koronát, Mayer Rezső és felesége dr. Mara Jenő és felesége és a Vasasok testettedző köre lapunk útján a róm. kath. árvaháznak 100—100 koronát adományoztak. Heller Dávid ugyancsak lapunk útján a róm. kath. árvaháznak 100, a szerb négyeletnek 100 és az izr. négyeletnek 100 koronát adományozott.

A közjegyző inasa mint valuta-spekuláns

Az élelmes Csólya Nikolaj. — A rendőrség lefűllete az ifju-valutást.

Érdekes házitólvajlási esetet derített fel a rendőrség a napokban. Susich István kir. közjegyző följelentést tett a rendőrségnek, hogy a Gimnazijska ulicai lakásából nagyon sok értékes holmi eltűnt. A följelentés nyomán Szekulies rendőrtiszt vette kezébe a nyomozást és sikerült is rövid időn belül a tettest megkeríteni Csólya Nikolaj 18 éves szolga személyében, akit Susichék tíz éves kora óta majd mint családtagot tartanak maguknál.

A 18 éves Csólya Nikolaj, talán csak nagyuri allűrjei sodorták a bűn útjára, mert szeretett mulatni és nem volt megvetője a női bájoknak. Minden jelentéktelensége mellett is érdekes alak.

Az ellopott tárgyakat értékesítette. A pénzt részben elmulatta, részben meg szive hölgyének vett apróbb emléktárgyakat, mert hát az ember nincsen fából. És mert nem volt egészen könnyelmű fiú, aki a holnapra egyáltalán nem gondol, hát a lopott pénzből olyan bizonyos életjáradékfelét akart magának biztosítani, mert adott kölcsönpénzt is — kamatra! És ezt csak úgy csinálta, minden alapszabály nélkül, a nav fiú!

A lopást a rendőrségen bevallotta. A szobája átkutatásánál a szalmazsákban eldugva találtak egy színházi látesövet, egy forgópisztolyt 28 patronnal, egy doboz Omar cigarettet, dinárokból és koronákból 1296 koronát, egy gyűrűdobozt, két aranygyűrűt és egy arany inggombot egy rubinnal.

Ugy látszik, ez az üzletág nem tetszett neki, mert áttért a jövedelmezőbb valuta-spekulációra. De itt bölesebb volt, mint a valutások, mert nem kockáztatott semmit, egyszerűen lopta az üzlet alapfőkéjét. Így 2 drb ezer koronás bankjegyet, 1020 korona értékű márkát, 50 francia frankot, 7 drb aranyat, a változatosság okáért még két aranygyűrűt és egy arany női órát. Ezeket a pénzürtékeket egy helybeli váltóüzletben beváltotta és saját céljaira tovább kamatoztatta. Ebből is látszik, hogy az enyémtied fogalmáról eredeti nézetei voltak.

A lopásokat úgy követte el, hogy Susich István fiókjából kilopta a Wertheimkassa kulcsainak a másodpéldányát és esetről-esetre a maga szempontjából átvétele a kasszát, elvive belőle a neki megtesztő tárgyakat. Miko 11-ikén a rendőrség először jelent meg a háznál, a fiatal vállalkozó sejtette már, hogy helytelen valutaüzleteit akarják felülvizsgálni, mert az ellopott kulesduplumot óvatosságból a kutba dobták.

A befejezett nyomozás után a rendőrség a megtévedt fiút átadta az ügyészségnek.

Jász.

* * *

Megyék, városok.

* * *

Novisad. — Ujvidék.

A munkásokon bezarása. Tegnap délelőtt 9 órakor Sztakits rendőrkapitány két detektívvel felment az ujvidéki munkásokon helyiségébe és az ott időzőket felszólította, hogy hagyják el a helyiséget, mert a munkásokon lezárja. A párt ott időző tagjaival közölte a főkapitány rendeletét, amire azok el távoztak, értesítették a pártvezetőséget, amely azonnal tanácskozási gyűlést hívott össze és ennek eredményeként kimondták a szerda déltől kezdődő általános tüntető sztrájkot. Déli 12 órakor sorra abba hagyták a munkát a vas- és fémmunkások, a malmomunkások és a többi szervezetek, egy órakor bevonultak a remizbe az összes villamosok, legutoljára hagyták abba a munkát a vízvezetési üzem munkásai. Délután 5 órára a munkásokon vezetőse tüntető felvonulással egybekötött gyűlést hívott egybe, amelyet a rendőrség csak úgy engedélyezett, ha a felvonulást elhagyják. A gyűlésen több szócsók beszélt, valamennyien a polgársághoz is intették szavaikat, hogy a sztrájk nem ellenük irányul, csak azt akarják vele elérni, hogy a munkásokon újra nyissák ki. A sztrájk következtében a város képe teljesen fel van forgatva, a közönség nagyszámban tartózkodik az utcán és élénk kommentálja az esetet. Erős lovas és gyalogos rendőrpátrulok cirkálnak a városban, eddig semmiféle rendezettség nem történt.

Felmondtak a városi díjakoknak. A főispán a tegnapi napon az összes városi díjakoknak kézbesítette felmondásukat. Egyben tudomására adta azt is, hogy április 28-ikáig újól megpályázhatják állásukat. Érdekes a határozatban az a kitétel, hogy kérvényeiket a fizetési igény megjelölésével adják be.

Hármas ikret szült. Egy 21 éves szerb leány, Leoszava Nedelkovity 3 leánygyerekeknek adott életet. Eddig úgy az anya, mint a 3 kis ikertestvér jól vannak.

Senta. — Zenta.

Zentát törvényhatósági joggal ruhazzák fel. Még a háború előtt nagy erőfeszítéseket tett Zenta város közönsége, hogy régen nyugvó törvényhatósági jogát fölélessze. A magyar kormány törvényjavaslatot ez ügyben elő, mely azonban tárgyalás alá soha sem került, mert Zenta — ellenzéki miniszterbuktató város volt. Most a változott körülmények közt, dr. Pejity polgármester lelkes és buzgó agitációja következtében a kérdés a siker reményével kerül napirendre. A régi történelmi és egyéb okokon kívül praktikussági és adóügyi szempontok szólnak az átalakítás mellett, mint azt a polgármester illetékes helyen kifejtette. A város a háború alatt fölöttebb meggazdagodott, lakossága gyarapodott, földrajzi, közlekedési helyzete előnyösebbre változott. Ezek alapján a legközelebb kinevezendő új képviselőtestület — a polgármester indítványára — kérni fogja, hogy Zenta törvényhatósági joggal ruháztassék fel. Mértékadó helyen nem zarkóznak el a kérés teljesítése elől.

A zentai ellátatlanok kenyere. A zentai ellátatlanok lisztet kapnak. Még pedig a rokantak, földhöz ragadtak kilónként egy korona 50 fillérért és három koronáért, a csak egyszerűen szegények négy és hét koronáért. Az előbbieket a rekvirált készletekből örölt lisztet kapják, az utóbbiaknak azt a lisztet adják, melyet dr. Bársi Ferenc a közéleti hivatal főnöke szerzett igen ügyes módon. A rekvirált gabonát t. i. tanácsi határozat alapján husz százalékos vám ellenében örölték meg a helyi malmok. dr. Bársi a szerződések kötésénél saját iniciatívájából hozzátette a megállapodáshoz, hogy a husz százalékos természetbeni vámot a városnak joga van 300 koronás egységáron a malmoktól megváltani.

Megjegyezzük, hogy a szabadforgalomban 1 kg. nullás liszt ma 15 korona. Különböző pékek három nap óta nem sütnék kenyert csak — zsemlét.

Valtozások a zentai tisztviselői karban. A vármegyei főispán Zenta városához kinevezte Dudás Emilt r. alkapitánynak, Szlavny Brankot pénztári ellenőrré, Piszarev Markot adóosztályra, Plavsky Brankot rendőrfelügyelővé. Ellenben Krtunsky Milan tanácsnokot, dr. Kezeli Mészáros Ferenc h. főkapitányt, Eszes Mihály pénztári ellenőrt, Deutsch Ignác adóosztályra, Grézi János rendőrfelügyelőt állásuktól felmentette.

Az elesett katonák lelkiüdvéért a vármegyei főispán rendeletére f. hó 17-én az összes zentai templomokban istentiszteletet tartanak.

A német békeszerződés gazdasági rendelkezéseiből.

Hivatalos helyről kaptuk az alábbi értesítést: „I. A Németországgal kötött szerződés értelmében Németországgal köteles visszaadni alattvalóink összes ingó és ingatlan vagyonát. Alattvalóinknak joguk van követelni, hogy elbirtokolt tulajdonaikat természetben kapják vissza, azon esetben is, ha azok a háború folyamata alatt el lettek adva. Emellett követelhetik még a Németországban levő és netán a háború folyamán zárt alá vett birtokaik visszaadását is és a birtokzárlat következtében szenvedett károk megtérítését. Ecéből felhívunk az érdekeltek, hogy esetleges káraikat az alulírt oszállynak jelenték be.

Azon alattvalóink, kiknek németországi birtokai nem voltak a háborús kivétel: intézkedéseknek alávetve, minden adó és illeték fizetése alól felmentetnek ez évi április 10-ig. Azon birtokok pedig, melyek a hivatalos intézkedéseknek alá voltak vetve, fel vannak mentve minden adó és illeték fizetése alól addig a napig, amíg a birtokosnak vissza nem adatnak. Ezen ügyre vonatkozó részletes előírások a békeszerződés 297. 298-ik fejezetében és annak függelékében foglaltak.

II. Azon magánjogi szerződések, melyek 1916 okt. hó 18-áig kötöttek egyrészt Szerbia és Montenegró polgárai és másrészt pedig Németország polgárai között, megsemmisítettek tekintetnek a fentvezetett naptól kezdve. Eppen így megsemmisítettek tekintetnek azon magánjogi szerződések is, melyek 1919. évi február hó 5-étől kezdve kötöttek jelenlegi polgáraink. — akik azelőtt osztrák magyar

alattvalók voltak bosnyák-hercegovinaiak — és a németországi polgárok között. Ezen megsemmisítés alól kivétel képezhetnek majd azon szerződések, amelyeket a kormány közérdekből főtartani kíván. Ha pedig ezen magánjogi szerződések hatályosságából a változott kereskedelmi és gazdasági viszonyok folytán valamelyik félre érzékeny kár származott volna, egy vegyes bíróság a károsultnak igazságos kártérítést fog megítélni. Ezért felhívunk összes polgáraink, akik érdekelve vannak és akik szerződéseket kötöttek az említett terminusok előtt a német polgárokkal, hogy jelentkezzenek április hó 30-ig az alulírt oszállynál. Ezen általános intézkedések alól kivételnek, illetve érvényben maradnak: 1. Adósságok és egyéb pénzübeli kötelezettségek. 2. Azon szerződések, amelyeket a mi kormányunk vagy a német kormány hagyott helyben. 3. Azon szerződések, amelyek bérletre vagy házberre vonatkoznak. 4. Hypothekáriusz és jelzálog szerződések. 5. Bányákra és bányakiaknázásokra kötött koncessziók. 6. Az állam, tartomány, község, terület és magánszemélyek között kötött szerződések és koncessziók, amelyet a mi államunk vagy Németország adott. Különleges intézkedések vannak a biztosításokra vonatkozólag, amelyek a mi polgáraink és németországi biztosító intézetek között kötöttek. Ezek a következők: a) Tűz-elleni biztosítások érvényben maradnak azon esetben is, ha az egyik fél kötelezettségének a háború alatt avagy a háború után három hónappal, vagyis ez év április hó 10-ig nem tett eleget. (Erre külön felhívjuk a közönség figyelmét.) Ezen szerződések megsemmisítettnek, midőn az évi díjtétel fizetésének határideje lejár, feltéve, hogy ez a lejárat a jelen rendelet életbeléptetéstől számított 3 hónapon belül esik. Az április 10-iki határidőig a hátralékos biztosítási díjak befizetendők, ezzel szemben a németországi biztosító intézetek viselik a kockázatot. A hátralékos biztosítási díjakat a szerbiai és montenegróiak a moratórium lejártakor, a felszabadított területek lakói pedig azonnal kötelesek fizetni. Mivel azon határidő, amikor a biztosítási szerződések megsemmisítettek nem sokára bekövetkezik, szükséges, hogy azon polgáraink, akik eddig németországi intézeteknél voltak biztosítva, minél előbb kössenek újabb biztosítást hazai intézetekkel. (Folytatjuk.)

A Heller Mümalom R-T. igazgatósága mély sajnálattal tudatja, hogy nagyrabecüstől igazgatósági tagja

Daniel Ferenc ur

f. évi április hó 13-án váratlanul meghalt.

Az elhunytban vállalatunk igaz barátját és támogatóját veszítette el, kinek emlékét mindenkor hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Akar ön hamarosan franciául megtanulni?

Ugy iratkozzon be Keksz István Berlitz-tanfolyamába, mely máj. 1-én megkezdődik. Gyermeknek külön tanfolyam. 709

Tudakozódní lehet: Ninnie fényk. műtermében, Dojkovity és Petrovacski cégnél, azonkívül Beogradszka (Écskai) u. 23. sz.

Helybeli gyógyszerárba felvétetik
egy laboráns és egy csomagoló kisasszony.

Beléphetnek azonnal.

Cim a kiadóhivatalban.

718

Eladó ház.

713

Szabad kézből eladom Jarkovácson levő saját házat, amelyben évek óta fennálló fűszer- és rőfösárukereskedésem van, üzleti berendezéssel együtt. Bővebb felvilágosítást Markovits H. Mihálnál, Jarkovác.

Eladó egy komplett

726

konyhaberendezés

teljesen új, 3 ajtó és 2 ablak.

Hizli Ferenc asztalos,
Karácsonyi-féle ház, esirkepiaccal szemben.

Mindennemű

gyógyfüveket,

fűszer- és ipari növényeket

a legmagasabb napiárban bevált

Hoffmann G. és Ta
Veliki Beckserek, Alexandrova
(Hunyadi) utca 16. 664

Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat

TERVEZET.

A Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat folyó évi március hó 28-ikán tartott közgyűlése elhatározta, hogy a bank jelenlegi 500.000 korona összegű részvénytőkéje új részvények kibocsátása által 1.000.000 koronára emeltesse fel és felhatalmazta az igazgatóságot arra, hogy a részvénykibocsátás időpontját és a kibocsátási feltételeket — a régi részvényesek elővételi jogának biztosítása mellett saját hatáskörében állapítsa meg.

Ezen felhatalmazása alapján a Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat igazgatósága az alábbi kibocsátási feltételeket állapította meg és tisztelettel felhívja a régi részvények birtokosait elővételi joguk gyakorlására, t. üzletbarátait és az érdeklődőket pedig az ezután esetleg szabaddá váló új részvények jegyzésére.

A részvénykibocsátás keresztülvitele után a bank jelenlegi 750.000 korona összegű saját tőkéje — melyből 500.000 K részvénytőke és 250.000 a tartalékalapokra esik. — 1.500.000 koronára és pedig 1.000.000 részvénytőkére és 500.000 tartalékalapra fog emelkedni.

1. Kibocsátásra kerül 5000 darab egyenként 100 K, összesen 500.000 korona névértékű új részvény.

Az igazgatóság fentartja magának, hogy nagyobb részvényjegyzőknek 500, 1000 és 10.000 koronára szóló összevont részvényeket kiállíthasson.

2. Régi részvények és az 1918. évben kiállított ideiglenes elismervények minden birtokosa jogosult egy-egy régi részvény birtoka alapján egy-egy új részvény át vételére.

3. Az elővételi jog folyó hó 7-ikétől

kezdve folyó hó 30-ikáig a bank pénztáránál gyakorolható.

Ezen célból a régi részvények (szelvénnyel nélkül), illetve az 1918. évi ideiglenes részvényelismervények felülbélyegzés végett bemutatandók.

4. A régi részvényesek által a fenti határidőn belül esetleg nem gyakorolt elővételi jog következtében felszabaduló új részvények folyó évi május hó 31-ikéig bárki által jegyezhetők.

Ezen második jegyzési határidő letele után esetleg még fennmaradó új részvényeket az igazgatóság szabad kézből fogja eladni.

5. Az új részvények a régiakkal teljesen egyenlő értékűek lesznek s az idejüzi tiszta nyereségben épp úgy részesednek, mint a régiak.

6. Az új részvények kibocsátási ára:

a) régi részvények birtokosai számára, amennyiben ezek elővételi jogukat idejében gyakorolják, darabonként 150 korona;

b) elővételi jog gyakorlása nélkül jegyzett új részvények ára darabonként 170 K. Ezen összegeken kívül részvényenként 5%-os kamattal folyó évi január 1-től a befizetés napjáig, valamint 5 korona bélyegilleték és kibocsátási költség térítendő meg.

c) Azon részvények eladási árának megállapítását, amelyek folyó évi május 31-ig nem jegyeztetnek, az igazgatóság tartja fenn magának.

7. A kibocsátási ár az elővételi jog gyakorlása, illetve a jegyzés alkalmával egy összegben fizetendő, avagy oly módon, hogy részvényenként 50 korona a jegyzés alkalmával, a maradvány pedig tetszés szerinti részletekben, de legkésőbb folyó évi június hó 30-ikáig kiegyenlítendő.

Az 5%-os kamattal, valamint a kibocsátási költségek az utolsó részlet befizetésekor

lesznek elszámolva.

8. Az igazgatóság fentartja magának azt a jogot, hogy az április 7-ike és 30-ika között nem részvényesek által eszközölt részvényjegyzéseket a szükséghez képest redukálhassa.

9. A részvényjegyzőknek a befizetésekről ideiglenes részvényelismervények adatként ki, amelyek az eredeti részvények kiadásáig azokat teljesen pótolják.

Nagybecskerek, 1920 április hó 2-ikán.

A Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat Igazgatósága.

Bécsi szabászati tanfolyamot nyit

Giljum Laura.

716

Bővebbet: Car Dusanova (Váraljai) utca 7. szám alatt délelőtt fél 11-től fél 12-ig, délután 5-6 óra között.

Ne szégyelje magát, ha nemi beteg, mert az

UROSAL-PILULA

gyorsan és biztosan gyógyítja a fehérfolyást és gonorrhéát. 172

Kapható NIKOLICS Angyal-gyógyszertárban Veliki Beeskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Egy kifutó fiu vagy leány

felvételik

Almássy Elek
könyvkereskedésében. 712

Vértes Ármin és Tsa Vel. Beeskerek

tűzifa- és szénnagykereskedés,
hajózási vállalat.

Telefon 24.

Telefon 24.

Elvállal hajófuvarozásokat saját vasuszályaiban, továbbá
vontatásokat a Duna, Tisza, Dráva és Száva folyókban.

Olcsó dijszabás, prompt effektuálás.